

Der er meget skrøneri i det

Samtaler med Flemming Mouritsen i perioden 2008 til 2012
ved Herdis Toft og Karin Esmann Knudsen

Praleri?

– En af mine studerende lavede en spørgeskemaundersøgelse, og hun fandt ud af, at børnene ikke underdrev, tværtimod, de overdrev, især drengene. Det indgik i drengenes selvhævdelseskultur, en speciel mands- og drengeskultur med praleri og skrøner. Der er meget skrøneri i det. Pralefortællinger indgår i deres dagligliv, i deres selvudtryk, for eksempel spiritus fra 12-års alderen til 16-17 år. Min bedstemor brugte det også. »Jo værre, desto

bedre« – det handler om at skabe dramatik, spænding, at give den gas. Her ligger en stor og frodig fortællekultur, der kører efter et mønster. De drikker for at få en god historie ud af det, der ligger et kompleks af ritualer og erfaringer, som de skal have gennemlevet: som 12-14 årige er de i opøvelsesfasen, de ser frem til noget, mens de udsættes for sodavandsdiskoteker. Og så er der en klar overgang, 14-16 år, det var den gruppe hun undersøgte, og her var den gamle fortællekultur med dens skrøner og historier stadig central.

Lille-Per på sygebesøg

Søren havde piftet Lille-Pers cykel og banket ham, da han brokkede sig. Søren spillede boss i klassen. De andre grinede med ham.

– Ja, ja, sagde Lille-Per, vi får se.

Der gik nogen tid. Søren blev syg. Det var godt nok at have fri fra skole. Men han begyndte at kede sig. Han skulle blive inde og blive i sengen, sagde hans mor. Enten var man syg eller også var man ikke syg.

Lille-Per tænkte, at han måske lige skulle slå et smut forbi og besøge Søren på vejen hjem fra skole. Det var gjort ligeså hurtigt, det var tænkt. Men Søren's mor sagde, at Søren var syg, og så kunne han heller ikke have kammerater inde.

– Det var kedeligt, sagde Lille-Per.

Men det gælder altså ikke mig, tænkte han.

Og så snart moderen lukkede døren, strøg han om hushjørnet hen til Søren's vindue. Søren lukkede vinduet op. Men turde ikke lade Lille-Per kravle ind.

– Men gider du ikke hente noget slik til mig. Jeg er satme så syg efter noget slik.

Jo, det ku Lille-Per da godt.

– Skynd dig, sagde Søren og gav ham tieren.

– Og så tar du ikke noget af det.

– Ellers

Lille-Per cyklede til kiosken. Købte slikket. Som han cyklede dér med posen, blev han nysgerrig. Skulle lige se om det var godt nok. Og så skulle han også lige smage om det var godt nok. Han tog ét stykke. Det kunne have været bedre. Det smagte efter mere.

Da han var halvvejs, var posen pludselig tom.

– Det var ligegodt underligt, sagde Lille-Per.

– Det blir da osse dårligere og dårligere det slik. Det holder ingenting til efterhånden.

Måske damper det ligefrem væk.

Men han syntes ligegodt ikke, han kunne komme med en tom pose. Det var der råd for. Hundelort er der nok af. Han tog én i posen,

Søren stod ved vinduet.

– Det var du dæleme længe om. Her. Han hapsede posen til sig. Sprang hen og lagde sig godt til rette i sengen. Så åbnede han posen og rystede indholdet ud i sengen, skulle rigtig hygge sig med alt sit slik.

Lille-Per var på cyklen, da han hørte et råb. Han mente, det var Søren's stemme. Synd at han var så syg, at han ligefrem skreg.